

Začenja se cepljenje izpostavljenih živali

 dnevnik.si/novice/slovenija/zacenja-se-cepljenje-izpostavljenih-zivali-2776328

Tatjana Pihlar

January 4, 2026

Cepljenje proti bolezni modrikastega jezika je letos obvezno, tudi za okoli 460.000 goved. Foto: Luka Cjuha

Zaradi bolezni modrikastega jezika, ki je lani močno zdesetkala zlasti črede ovc, bodo veterinarji te dni začeli cepiti tej bolezni izpostavljene živali. Gre za okoli 460.000 goved, približno 90.000 ovc in skoraj 24.000 koz. Cepljenje bo obvezno, rejce, ki najkasneje do 24. aprila ne bodo poskrbeli zanj, pa bo doletela denarna kazen v razponu od 125,18 do 417,29 evra za vsako necepljeno žival.

Bolezen modrikastega jezika (angleško bluetongue virus – BTV), ki jo prenašajo krvosesne mušice, se je od 18. julija, ko so na območju Ilirske Bistrice sev 8 (BTV 8) prvič potrdili pri ovcah, naglo razširila po vsej državi. Po podatkih Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) je veterinarsko higienska služba od takrat na kmetijah prevzela blizu 70 odstotkov več trupel goved, ovc in koz kot v enakem obdobju lani, upošteva zgolj ovce pa je bil odvoz poginulih živali med julijem in decembrom 2025 skoraj štirikrat večji (11.551 poginjenih živali) kot v primerljivem obdobju leta 2024 (3183 prevzetih živalskih trupel). V okuženih rejah je povprečno poginila slaba tretjina ovc, v nekaterih tudi 60 odstotkov ali več, goved pa manj kot pet odstotkov.

Rejec mora cepljenje proti BTV naročiti pri veterinarski organizaciji, ki si jo sam izbere. To ni vezano na koncesijska območja za dela, ki jih naroči država.

Dan D je 24. april

Država se je posledično odločila, da bo cepljenje ovc, goved in koz v letu 2026 obvezno. Rejci morajo za zaščito svojih živali poskrbeti najkasneje do 24. aprila, ko bodo krvosesne mušice znova postale dejavne. Cepljenje je po zagotovilih stroke edini učinkovit preventivni ukrep v boju s to boleznijo, njegov glavni namen pa je lajšati dramatične bolezenske znake, kakršni so se v preteklem letu pojavljali zlasti pri ovcah, rejcem zmanjšati gospodarsko škodo in zaščititi živali, predvsem avtohtone pasme.

Govedo in koze bo treba cepiti dvakrat v presledku treh tednov (prvič najkasneje do 3. aprila), ovce pa enkrat. Živali, ki ne bodo prejele prvega odmerka cepiva, drugega ne bodo mogle dobiti. Vse bodo cepili s cepivom proti sevu 3, ki je razširjen v naši soseščini, in s kombiniranim cepivom proti sevoma 4 in 8, ki so ju lani potrdili tudi pri

nas. Veterinarji bodo cepili le individualno označene živali, kar pomeni, da bodo morali rejci vse živali pred cepljenjem označiti in registrirati. Tistih, ki bodo pred 24. aprilom zagotovo šle v zakol, ne bo treba cepiti.

Ovce, ki prejmejo le en odmerek cepiva, morajo biti cepljene najkasneje do 24. aprila, govedo in koze pa morajo prvi odmerek prejeti do 3. aprila in nato čez tri tedne še drugega.

Cepivo plača država, cepljenje pa imetniki živali

Nabava cepiva je strošek države, ki je prek javnega razpisa naročila dober milijon odmerkov cepiva biobos proti BTV 3 in nekaj več kot milijon odmerkov kombiniranega cepiva syvazul proti sevoma 4 in 8. Za slednje bo dobavitelju, podjetju Animalis, plačala dobrih 1,5 milijona evrov (brez DDV), podjetju Salus pa za dobavo cepiva proti BTV 3 slabih 700.000 evrov (brez DDV). Po navedbah UVHVVR se lahko rejci tudi odločijo, da bodo živali cepili s katerim drugim cepivom, ki ima dovoljenje za promet v EU, vendar bodo morali v tem primeru stroške nabave poravnati sami.

Veliko večji strošek kot cepivo bo cepljenje, ki bo finančno v celoti breme rejcev, zaradi česar si bodo lahko veterinarja, ki jim bo opravil to storitev, sami izbrali. Leta 2017, ko je bilo zaradi 27 izbruhov BTV 4 (14 pri ovcah in 13 pri govedu, vsi na območju Ilirske Bistrice) cepljenje pet let prav tako obvezno, je država rejcem krila tudi stroške njegove izvedbe. Veterinarske organizacije svojega cenika še niso razkrile, neuradno pa je slišati, da naj bi rejce cepljenje stalo od štiri do osem evrov na žival (odvisno od njene velikosti), za prihod veterinarja na kmetijo pa naj bi dodatno odšteli še od 15 do 30 evrov. Odzivi rejcev so že zdaj burni: »Kakšen cenik? Če je cepljenje obvezno, naj ga plača država. Moje živali, moja skrb, moja odločitev,« je pod poziv ene od veterinarskih organizacij k naročilu na cepljenje proti BTV zapisal rejec. Drugi pa je spomnil: »Po navadi so kar prišli in cepili. Brezplačno. Ali je sedaj drugače?«

Informacije v zvezi s cepljenjem za imetnike živali so vsak dan na voljo na telefonski številki 114.

Vsa odgovornost je na rejcih

Da, tokrat bo drugače. Država je odgovornost za to, da bodo cepljene vse rejne živali, ki so najbolj izpostavljene BTV, naložila izključno rejcem. Ti morajo sami navezati stik z veterinarjem, za katerega želijo, da jim opravi to storitev. V letih od 2017 do 2021, ko je bilo cepljenje proti BTV prav tako obvezno, so za njegovo izvedbo poskrbele veterinarske organizacije s koncesijo za izvajanje javne veterinarske službe. Za vsako rejo posebej, za katero so odgovorne, so naredile načrt cepljenja, tokrat pa se bodo

rejci sami odločali, kdaj bodo dali cepiti svoje živali in komu bodo zaupali to nalogo. Veterinarji praktiki se zato bojijo, da jih bo večina čakala skrajni rok, torej na 24. april, zato se utegne zgoditi, da vse živali ne bodo pravočasno zaščitene pred to boleznijo.

Od 125,18 do 417,29 evra je zagrožena denarna kazen za vsako necepljeno žival.

»Če nas bodo polovica lastnikov živali poklicala šele aprila, nam vseh verjetno ne bo uspelo pocepiti. To akcijo je treba začeti takoj. Odgovornost je tokrat malo večja na rejcih kot na nas veterinarjih. Mi imamo po dve roki in na voljo 24 ur na dan, toda če bomo prepozno dobili preveliko število prijav na cepljenje, bomo imeli problem pri izvajanju,« je med spletnim izobraževanjem rejcev in veterinarjev pred začetkom obveznega cepljenja proti BTV, ki ga je izpeljala UVHVVR, opozoril predsednik Veterinarske zbornice Slovenije **Tomo Wankmüller**.

Morebitne stranske učinke cepljenja mora rejec prijaviti veterinarju, ki je storitev opravil, ta pa o njih obvesti Javno agencijo RS za zdravila in medicinske pripomočke.

Nadzor bo otežen

Veterinar **Ivan Amon** iz veterinarske postaje Šmarje pri Jelšah, ki je na svoji spletni strani že objavila poziv rejcem, naj se naročijo na cepljenje, je za Dnevnik dejal, da so se s kolegi iz drugih veterinarskih organizacij dogovorili, da bodo vsak svoje rejce tudi poklicali in jih spodbudili k naročilu na cepljenje. »Če bi čakali, da bodo rejci poklicali nas, nam ne bi uspelo pocepiti vseh živali. Kdor bo želel cepiti, bo to storil, kdor ne, pač ne, ne bo pa mogel nihče reči, da ni vedel za obvezno cepljenje,« je pojasnil Amon. Meni, da bi bilo bolje, če bi država krila tudi stroške cepljenja, kajti v tem primeru bi delali po programu. Veterinarske organizacije s koncesijo bi bile dolžne vse svoje stranke obiskati in cepiti vse njihove živali. Tako pa je to prepuščeno rejcem, je opozoril sogovornik. Osebnost ocenjuje, da se bo za cepljenje odločila manj kot polovica rej in da bo na koncu pred BTV zaščiteneh kakih šestdeset odstotkov živali. Tudi dr. **Tadej Malovrh**, strokovnjak za diagnostiko BTV na Veterinarski fakulteti Univerze v Ljubljani, je na omenjenem izobraževanju poudaril: »Če država predpiše neko cepljenje, naj krije tako stroške cepiva kot tudi cepljenja, saj je potem nadzor lažji in učinkovitejši.«

UVHVVR smo vprašali, kakšna kazen čaka rejce, ki ne bi pravočasno poskrbeli za zaščito svojih živali. »Če imetnik živali ne izvede ukrepa, predpisanega z veterinarsko zakonodajo, je to kršitev petega odstavka 6. člena zakona o veterinarskih merilih skladnosti. Za prekršek se fizična oseba kaznuje z globo od 125,18 do 417,29 evra za vsako necepljeno žival,« so odgovorili.

[Zaščita živali Bolezen Modrikastega Jezika Govedo In Drobница](#)

